

Vanhusneuvosto

30.9.2025

Tarja Parviainen, palveluesihenkilö
Geriatrinen keskus

*Vanhan rahan käyttö
uudella tavalla:*
Geriatrisessa
keskuksessa
kehitetään
muistisaira
hoitoketjua

Muutoksen taustaa

- Näköpiirissä olivat Kuntoutumisen palvelualueen säästöt, jotka kohdistuisivat vuonna 2026 avopalveluihin.
- Samaan aikaan muistipoliklinikoilla on ollut haasteita potilaiden jatkoseurantojen toteuttamisesta.
- Meillä ei ole hva:lla järjestetty muistikuntoutusta.
- Muistiasiakkaiden määrän ja palvelutarpeiden kasvu väestön ikääntyessä.

...muutoksen taustaa

- Ikäkuntoutuksen (ent. päivä kuntoutus) suuret kustannukset / asiakas: mm. kuljetuskustannukset, ateriakustannukset, vuokrat

v. 2024: 352 asiakasta, joilla 5315 ryhmäkäyntiä.

Toiminta on ollut vaikuttavaa, mutta se on kohdistunut pienelle määrälle asiakkaita.

- Muistihoitajat: 4224 potilasta, joilla 4370 käyntiä.

Mikä
muuttuu?

Ikäkuntoutuksen toiminta
muuttuu 2026 alusta –
jatkossa
muistikoordinaattoreita

Sote keskuksissa
järjestetään jatkossakin
tasapaino-, kuntosali- ja
voimaharjoittelua

Vanhan rahan uusi elämä

- Tämä on sijoitus, jolla
 - Tuetaan yhä useamman muistisairauteen sairastuvan elämää
 - Toteutetaan muistikuntoutus Siun sotessa, nykymallissa puuttuu
 - Jatkossa tavoitteena tukea yhä useampaa asiakasta eri vaiheissa muistisairautta
 - Tavoitteena myös parempi tuki omaisille
 - Pyritään ennaltaehkäisemään kansantauteja:
 - Ryhmämuotoinen kuntosaliharjoittelu (sote keskuksissa)

Tällä hetkellä muistisairaita Siun soten HVA:lla noin 5500 hlö
Seuraavan 10 vuoden aikana muistisairauteen ennakoidaan sairastuvan 7% enemmän ihmisiä,
eniten Kontiolahdella, Liperissä ja Joensuussa

Mitä muistikoordinaattori tekee ja paljonko heitä tulisi olla?

- Tukea kotona selviytymiseen sairauden eri vaiheissa
- Paikallinen palvelujen koordinointi asiakkaan tukena
- Ongelmatilanteiden ennakointi tunnistaminen, ratkaisujen koordinointi
- Tehtävänkuva määrittyy tarkemmin syksyn ajan työskentelyssä yhteistyökumppaneiden ja henkilöstön kanssa

1 koordinaattori / 10t asukasta
kun 15% väestöstä yli 65v
Pohjois-Karjalassa yli 65 vuotiaita
noin 28%

Muistikoordinaattori en tarve

- Muistikoordinaattoreita vakiintuneesti monilla HVA:lla, mutta ei meillä
- Tutkimusnäyttö tukee:
 - Pidentää kotona asumisen aikaa keskimäärin 7kk
 - Vähentää neuropsykiatrisia oireita
 - Vähentää omaisten kuormitusta
- Tarve on ilmeinen ja henkilöstöltä esiin tullut
- Tuki muistisairaalle nykyisellään riittämätön

Muistihoitaja versus muistikoordinaatto ri

Muistihoitaja keskittyy hoidon tarpeen arviointiin, muistitutkimuksiin ja lääkehoidon seurantaan

- Nykyisellä muistihoitajaresurssilla ei juuri ole ehditty toteuttaa mm. sairastuneen prosessin tukea ja seurantaa riittävästi

Muistikoordinaattori muistihoitajan työparina jatkaa tästä!

Kustannusnäkökulma ja säästöt

- Ikäkuntoutuksen lakkauttaminen säästää ateria- ja kuljetuskustannuksia yht. 277te (Talousarvion toteuma 2024)
- Samalla toki menetämme toimintatuottoja 126te
- Saamme säästöä tilavuokrista, sillä Ikäkuntoutus on vaatinut reilusti tilaa

Mitä tapahtuu syksyllä 2025:

- -> Seuraavaksi olemme menossa henkilöstön **kuulemisiin** (tehtävänkuvan merkittävä muutos)
- Kuntoutusryhmät vko 42 saakka
- Tämän jälkeen käynnistyy koordinaattorin tehtävään siirtyminen
 - Työparityöskentely ja perehtyminen muistihoitajan kanssa
 - Sisäiset koulutukset (koulutussuunnitelma)
 - Omien verkostojen kehittäminen alueella
 - asiakkuudet alkavat

Tammikuussa 2026 ei ole valmista,
mutta matkalla ollaan!

Osaamistarpeita ja koulutussuunnittelu a

Jo suunniteltu:

- Geriatria (lääkäriluentoa)
- Muistihoitajan työ ja seurannat
- Muistisairaahan kohtaamisesta
- Asiakas- ja sosiaaliohjaus Ankkuri
- Gerontologinen sosiaalityö
- Omaishoidon keskus Onneli
- Verkostoituva työ ja järjestöyhteistyö
 - Pohjois-Karjalan Muisti ry
 - Omaishoitajat- ja läheiset ry
- Asiakkaan kodissa työskentely
 - Luentomuotoista
 - Käytännön tilaisuuksia harjoitteluun?
- Muiden HVA:n toimintamallien hyödyntäminen ja yhteistyö

Näyttöön ja hyvään käytäntöön pohjautuen

<https://sumut.fi/wp-content/uploads/2020/02/muistikoordinaattorin-osaamiskriteeristo.pdf>

 Suomen muistisairautsijat ry
Fredrikberginkatu 2
00240 Helsinki

[Muistikoordinaattorin-tyo-pintaa-syvemmalta-1.pdf](#)

2019

Muistisairaalan henkilön päivittäistoiminnoista suoriutumisen tukeminen – Lääkkeettömät menetelmät hoitotyössä

[Muistisairaalan henkilön päivittäistoiminnoista suoriutumisen tukeminen – Lääkkeettömät menetelmät hoitotyössä - Hotus - Hoitotyön tutkimussäätiö sr](#)

2020

Iäkkään turvallinen kotiutuminen sairaalasta

<https://hotus.fi/hoitosuositus/iakkaan-turvallinen-kotiutuminen-sairaalasta/>